TẠP CHÍ KHOA HỌC ĐẠI HỌC CỬU LONG
https://tapchikhdhcl.edu.vn
https://vjol.info.vn/index.php/dhcl
P-ISSN 3093-3196
E-ISSN 3093-3226

TÁC ĐỘNG CỦA GEN AI ĐẾN CẢM XÚC, ĐỘNG LỰC VÀ KẾT QUẢ HỌC TẬP CỦA HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG CHÂU THÀNH, TỈNH AN GIANG

THE IMPACT OF GEN AI ON STUDENTS' EMOTIONS, LEARNING MOTIVATION, AND ACADEMIC PERFORMANCE AT CHAU THANH HIGH SCHOOL, AN GIANG PROVINCE

Hàng Duy Thanh*, Huỳnh Nguyễn Hải Anh, Trịnh Mỹ Kim
Trường THPT Châu Thành
**Email: hdthanh9a@gmail.com*

DOI: https://doi.org/10.65934/mkusj.2026.03-e.952
Ngày nhận bài: 08/04/2026 *Ngày phản biện: 23/04/2026* *Ngày duyệt bài: 28/09/2026*

TÓM TẮT

Hiện nay, Gen AI ngày càng được sử dụng rộng rãi trong giáo dục. Nghiên cứu này nhằm phân tích tác động của Gen AI đến cảm xúc, động lực và kết quả học tập của học sinh trung học phổ thông. Nghiên cứu tiến hành khảo sát 118 học sinh Trường trung học phổ thông Châu Thành, tỉnh An Giang. Thời gian khảo sát trong tháng 2 năm 2026. Dữ liệu khảo sát được thu thập qua bảng hỏi và phân tích bằng SPSS với các phương pháp thống kê mô tả, Cronbach's Alpha và tương quan Pearson. Kết quả cho thấy Gen AI góp phần nâng cao hứng thú học tập, hỗ trợ quá trình tự học, thúc đẩy động lực học tập và cải thiện một số khía cạnh của kết quả học tập. Bên cạnh đó cũng xuất hiện các tác động tiêu cực như nguy cơ phụ thuộc vào công nghệ, giảm động lực học tập khi lạm dụng AI và sự thay đổi trong hành vi tương tác học tập. Từ kết quả nghiên cứu, bài báo làm cơ sở định hướng cho những nghiên cứu tiếp như định hướng sử dụng Gen AI một cách hợp lý và có đạo đức cho học sinh trung học phổ thông.

Từ khóa: *Cảm xúc học tập, động lực học tập, kết quả học tập, trí tuệ nhân tạo tạo sinh, ứng dụng Gen AI trong giáo dục.*

ABSTRACT

Currently, Gen AI is increasingly being used in education. This study aims to analyze its impact on the emotions, learning motivation, and academic performance of high school students. The research was conducted through a survey of 118 students at Chau Thanh High School, An Giang province. The survey was conducted in February 2026. Data were collected via a structured questionnaire and analyzed using SPSS 22 with descriptive statistics, Cronbach's Alpha, and Pearson correlations. The results show that Gen AI contributes to enhancing learning interest, supporting self-directed learning, promoting learning motivation, and improving certain aspects of academic performance. However, several negative impacts were also identified, including the risk of technological dependence, reduced learning motivation due to the overuse of AI, and changes in learning interaction behaviors. The findings of this study provide a foundation for further research, particularly in proposing appropriate and ethical guidelines for the use of Gen AI among high school students.

Keywords: *Learning emotions, learning motivation, academic performance, Gen AI, Gen AI in education.*

MỞ ĐẦU

Trong bối cảnh giáo dục phổ thông đang chuyển mình mạnh mẽ dưới tác động của chuyển đổi số, việc ứng dụng các công nghệ trí tuệ nhân tạo, đặc biệt là Gen AI, ngày càng trở thành xu thế tất yếu nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy và học tập. Trong số đó, Chatbot AI nổi lên như một công cụ hỗ trợ học tập tiềm năng nhờ khả năng phản hồi tức thời, xử lí ngôn ngữ tự nhiên và cung cấp thông tin phù hợp với ngữ cảnh (Labadze et al., 2023). Đối với học sinh (HS), việc sử dụng AI sẽ tăng hiệu quả và năng suất học tập (Fauziyati, 2023), ảnh hưởng đến tư duy phản biện và khả năng sáng tạo và tác động đến tính tự lập trong học tập (Essel et al., 2024). Tuy nhiên, việc sử dụng Gen AI vẫn cần chú trọng đến khía cạnh đạo đức, tư duy độc lập và đặc biệt tác động đến việc học tập của HS.

Trí tuệ nhân tạo tạo sinh (Gen AI) có thể xử lý lượng thông tin khổng lồ, phù hợp với việc hỗ trợ học tập của cá nhân HS và tự động hóa

thực hiện nhiều nhiệm vụ khác nhau. Từ đó cải thiện kết quả giáo dục và trải nghiệm của HS. Tuy nhiên, khi Gen AI ngày càng phát triển, việc phân tích lợi ích và tác động của nó đến việc học tập của HS trung học phổ thông (THPT) là vô cùng quan trọng.

Bài báo này nhằm mục đích cung cấp cái nhìn tổng quan về tác động của Gen AI đối với học tập của HS. Bài báo sẽ phân tích tác động của Gen AI đến các khía cạnh khác nhau trong học tập HS trường THPT Châu Thành, bao gồm tác động đến cảm xúc, động lực học tập và kết quả học tập.

1. Một số nghiên cứu liên quan

Một số nghiên cứu trong nước như: nghiên cứu khám phá mức độ sử dụng và sự khác biệt trong mức độ sử dụng các công cụ trí tuệ nhân tạo trong học tập giữa hai nhóm sinh viên ngành Thiết kế đồ họa thương hiệu và Thiết kế đồ họa hoạt hình. Kết quả khảo sát cho thấy có sự khác biệt trong việc sử dụng phần lớn các công cụ AI giữa hai nhóm sinh viên (Thanh & Trang, 2025). Bên cạnh đó, một nghiên cứu trình bày một cái nhìn toàn cảnh về chiến lược giáo dục trí tuệ nhân tạo (AI) tại các quốc gia tiên phong ở khu vực Châu Á như Singapore, Hàn Quốc, Nhật Bản và Trung Quốc để rút ra bài học kinh nghiệm. Đây là tài liệu mang tính định hướng chính sách, giúp các nhà giáo dục nắm bắt xu thế tất yếu và các bước đi thực tế để phổ cập tri thức AI trong nhà trường phổ thông (Ngọc & An, 2025). Một nghiên cứu khác tập trung phân tích tác động của trí tuệ nhân tạo (AI) đối với kết quả học tập của HS trung học tại Việt Nam. Nghiên cứu nhấn mạnh rằng nhận thức về sự hữu ích và tính sáng tạo cá nhân trong công nghệ là những động lực then chốt thúc đẩy HS đón nhận các công cụ mới này (Hoang, 2025). Theo nghiên cứu trình bày về thực trạng ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), đặc biệt là AI tạo sinh, trong việc giảng dạy và học tập môn Địa lí tại các trường THPT ở Việt Nam. Theo nghiên cứu của Hiển và ctv. (2025) trình bày về thực trạng ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), đặc biệt là AI tạo sinh, trong việc giảng dạy và học tập môn Địa lí tại các trường THPT ở Việt Nam, thông qua khảo sát giáo viên và HS, các tác giả chỉ ra rằng dù AI giúp tăng cường sự hứng thú và cung cấp học liệu trực quan sinh động, nhưng mức độ tiếp cận công nghệ hiện vẫn còn phân hóa không đồng đều giữa các vùng miền. Tài liệu cũng cảnh báo về những hệ lụy tiềm tàng như nguy cơ đạo văn, sự lệ thuộc vào công nghệ và khả năng làm suy giảm tư duy phản biện của người học.

Các nghiên cứu ngoài nước như: nghiên cứu của Wang and Fan (2025) đã tìm cách trả lời câu hỏi này bằng cách tổng hợp và phân tích các nghiên cứu thực nghiệm về tác động của ChatGPT đối với việc học. Đây là một phân tích tổng hợp quy mô lớn, cung cấp bằng chứng khoa học đáng tin cậy về hiệu quả thật sự của công cụ AI này trong môi trường giáo dục. Bên cạnh đó, nghiên cứu phân tích tác động của trí tuệ nhân tạo tạo sinh, cụ thể là ChatGPT và Midjourney, đối với môi trường học đường. Thông qua phương pháp nghiên cứu định tính với sự tham gia của đông đảo giáo viên và nhà quản lý, văn bản làm rõ cách thức AI thay đổi phương pháp giảng dạy, học tập và các yêu cầu về kiến thức nền tảng mới (Chiu, 2023). Ngoài ra, nghiên cứu đánh giá này xem xét một cách nghiêm túc vai trò của Trí tuệ nhân tạo thế hệ mới (Gen AI) trong giáo dục trung học, đánh giá các ứng dụng hiện tại, lợi ích giáo dục tiềm năng và những thách thức đặc thù. Thông qua việc nghiên cứu các trường hợp điển hình và nghiên cứu thực nghiệm, tác giả nêu bật các lĩnh vực trọng điểm mà Gen AI có thể nâng cao việc học tập, đồng thời trình bày những hạn chế và vấn đề đạo đức có thể xảy ra (Nofamataro, 2025).

Mặc dù các nghiên cứu trước đã khẳng định tiềm năng của Gen AI trong hỗ trợ học tập, phần lớn mới tập trung vào đối tượng sinh viên đại học hoặc tiếp cận ở góc độ chính sách và mô tả thực trạng. Trong khi đó, nhóm HS THPT có đặc điểm tâm lý, động cơ học tập và năng lực tự điều chỉnh khác biệt, nên tác động của Gen AI cần được kiểm chứng riêng trong bối cảnh này. Từ cơ sở lý thuyết và khoảng trống nghiên cứu nêu trên, bài báo tập trung phân tích tác động của Gen AI đến cảm xúc, động lực và kết quả học tập của HS THPT trong bối cảnh thực tiễn tại Trường THPT Châu Thành, tỉnh An Giang.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu sử dụng phương pháp định lượng thông qua khảo sát bằng bảng hỏi. Mẫu nghiên cứu gồm 118 HS trường THPT Châu

Thành, tỉnh An Giang, được lựa chọn theo phương pháp chọn mẫu thuận tiện kết hợp phân tầng theo khối lớp 10, 11 và 12 nhằm bảo đảm tính đại diện tương đối giữa các nhóm HS.

Bảng hỏi được thiết kế theo thang đo Likert 5 mức độ, gồm 4 nhóm biến quan sát: (1) mức độ sử dụng Gen AI, (2) tác động đến cảm xúc, (3) tác động đến động lực học tập và (4) tác động đến kết quả học tập. Nội dung thang đo được kế thừa và điều chỉnh từ các nghiên cứu trước.

Bảng thang đo Likert (5 mức độ) như sau:

Mức độ	Ý nghĩa
1	Hoàn toàn không đồng ý
2	không đồng ý
3	Không ý kiến
4	Đồng ý
5	Hoàn toàn đồng ý

Dữ liệu được xử lý bằng phần mềm SPSS 22 thông qua các bước: (1) kiểm định độ tin cậy Cronbach's Alpha, (2) phân tích tương quan Pearson và (3) phân tích trung bình và độ lệch chuẩn.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

Kết quả kiểm tra độ tin cậy thang đo Cronbach's Alpha

Để kiểm tra độ tin cậy của các câu hỏi trong sử dụng trong nghiên cứu, nhóm tác giả khảo sát đối với 33 HS lớp 11, trường THPT Châu Thành, tỉnh An Giang. Sử dụng phần mềm SPSS 22 để tính toán hệ số Cronbach's Alpha cho từng nhóm câu hỏi khảo sát. Kết quả được thể hiện chi tiết trong Bảng 1.

Bảng 1. Kết quả độ tin cậy thang đo Cronbach's Alpha cho các nhóm câu hỏi

Các nhóm câu hỏi của phiếu khảo sát (nhóm biến quan sát)	Reliability Statistics	
	Cronbach's Alpha	N of Items
Các Gen AI thường dùng và mức độ sử dụng	0,839	7
Tác động của Gen AI đến cảm xúc	0,896	9
Tác động của Gen AI đến động lực học tập	0,893	4
Tác động của Gen AI đến kết quả học tập	0,865	6

(Nguồn: Tác giả phân tích dữ liệu)

Kết quả kiểm định độ tin cậy thang đo bằng hệ số Cronbach's Alpha cho thấy các nhóm câu hỏi trong phiếu khảo sát đều đạt mức độ phù hợp cao và có thể sử dụng tốt cho nghiên cứu. Cụ thể, tất cả các thang đo đều có hệ số Cronbach's Alpha lớn hơn 0,8 (từ 0,839 đến 0,896). Điều này chứng tỏ các biến quan sát trong từng nhóm có mức độ phù hợp tốt với nghiên cứu. Trong đó, nhóm "tác động của Gen AI đến cảm xúc" có hệ số Cronbach's Alpha cao nhất bằng 0,896 cho thấy độ tin cậy rất tốt; các nhóm còn lại như "động lực học tập" hệ số Cronbach's Alpha bằng 0,893; "kết quả học tập" hệ số Cronbach's Alpha bằng 0,865 và "mức độ sử dụng Gen AI" hệ số Cronbach's Alpha bằng 0,839 cũng đều đạt mức tin cậy tốt. Từ đó có thể khẳng định rằng, bộ câu hỏi khảo sát được xây dựng có độ tin cậy cao, phù hợp với mục tiêu nghiên cứu và đủ điều kiện để sử dụng để khảo sát, góp phần đảm bảo tính khoa học và độ chính xác của kết quả nghiên cứu.

4.2. Phân tích tương quan Pearson

Bảng 2. Tương quan Pearson giữa mức độ sử dụng Gen AI với cảm xúc, động lực và kết quả học tập

Biến quan sát		Các Gen AI thường dùng và mức độ sử dụng	Cảm xúc học tập	Động lực học tập	Kết quả học tập
Các Gen AI thường dùng và mức độ sử dụng	Pearson Correlation	1	0.246**	0.217*	0.295**
	Sig. (2-tailed)		0.007	0.018	0.001
	N	118	118	118	118

Cảm xúc học tập	Pearson Correlation	0.246**	1	0.818**	.865**
	Sig. (2-tailed)	0.007		0.000	0.000
	N	118	118	118	118
Động lực học tập	Pearson Correlation	0.217*	0.818**	1	.848**
	Sig. (2-tailed)	0.018	0.000		0.000
	N	118	118	118	118
Kết quả học tập	Pearson Correlation	0.295**	0.865**	0.848**	1
	Sig. (2-tailed)	0.001	0.000	0.000	
	N	118	118	118	118

(Nguồn: Tác giả phân tích dữ liệu)

Kết quả phân tích tương quan Pearson trong Bảng 2 cho thấy mức độ sử dụng Gen AI có mối liên hệ có ý nghĩa thống kê với cả ba biến phụ thuộc gồm cảm xúc học tập, động lực học tập và kết quả học tập.

Cụ thể, các giá trị Sig. giữa "Các Gen AI thường dùng và mức độ sử dụng" với "Cảm xúc học tập" = 0,007; với "Động lực học tập" = 0,018; và với "Kết quả học tập" = 0,001, đều nhỏ hơn mức ý nghĩa 0,05. Điều này chứng tỏ các mối tương quan giữa mức độ sử dụng Gen AI và các yếu tố học tập của HS đều có ý nghĩa thống kê.

Từ kết quả này có thể khẳng định rằng:

HS sử dụng Gen AI thường xuyên hơn có xu hướng xuất hiện cảm xúc học tập tích cực hơn, thể hiện ở sự tự tin, giảm lo lắng và cảm giác được hỗ trợ trong quá trình học tập.

Mức độ sử dụng Gen AI càng cao thì động lực học tập càng được củng cố, đặc biệt ở khả năng chủ động học tập, tăng thời gian tự học và mong muốn hiểu bản chất vấn đề.

Việc sử dụng Gen AI cũng có liên hệ tích cực với kết quả học tập, nhất là trong việc cải thiện khả năng tự học, nâng cao kỹ năng môn học và hỗ trợ kết quả làm bài.

Như vậy, kết quả tương quan Pearson bước đầu cho thấy Gen AI đóng vai trò như một công cụ hỗ trợ học tập có ảnh hưởng tích cực đến cả khía cạnh cảm xúc, động lực và kết quả học tập của HS THPT.

Thực trạng tác động Gen AI đến học tập của học sinh trung học phổ thông

Thực trạng mức độ sử dụng Gen AI của học sinh trung học phổ thông

Để biết được thực trạng sử dụng các Gen AI hiện nay của HS THPT và mức độ sử dụng, nhóm nghiên cứu liệt kê một số Gen AI phổ biến nhất hiện nay như: ChatGPT, Gemini, Grok, DeepSeek, Claude, Microsoft Copilot và Gauth. Tương ứng với từng Gen AI thì mức độ sử dụng từ thấp đến cao để lựa chọn: 1 - Rất không thường xuyên, 2 - Không thường xuyên, 3 – Thỉnh thoảng, 4 – Thường xuyên, 5 - Rất thường xuyên.

Bảng 3. Các Gen AI và mức độ sử dụng của học sinh

Các Gen AI phổ biến hiện nay	Mức độ sử dụng					Tổng điểm	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
	1	2	3	4	5			
ChatGPT	9	28	126	140	90	393	3,33	1,110
Gemini	13	50	144	100	35	342	2,90	1,049
Grok	71	62	30	24	0	187	1,58	0,851
DeepSeek	67	58	42	20	15	202	1,71	1,005
Claude	71	58	30	28	5	192	1,63	0,932
Microsoft Copilot	64	60	51	24	5	204	1,73	0,949
Gauth	59	58	69	24	5	215	1,82	0,975

(Nguồn: Tác giả phân tích dữ liệu)

Kết quả khảo sát ở Bảng 2 cho thấy hầu hết các HS THPT hiện nay đều sử dụng Gen AI, trong đó có thể thấy HS sử dụng ChatGPT nhiều nhất (tổng điểm 393 và điểm trung bình 3,33), tiếp theo là Gemini (tổng điểm 342 và điểm trung bình 2,9) và sử dụng ít là Claude (tổng điểm 192 và điểm trung bình 1,63), Grok là ít nhất trong số các Gen AI liệt kê (tổng điểm 187 và điểm trung bình 1,58). Có thể thấy Gen AI đã trở thành công cụ quen thuộc trong học tập của HS THPT. Số liệu khảo sát cho thấy HS THPT đã và đang sử dụng Gen AI ở mức độ khá phổ biến, đặc biệt tập trung vào một số công cụ như ChatGPT. Tuy nhiên, sự gia tăng nhanh chóng này kéo theo nhiều nguy cơ về đạo đức học tập như phụ thuộc, sao chép, thiếu trung thực và lười tư duy.

Thực trạng tác động của Gen AI đến cảm xúc của học sinh trung học phổ thông

Hiện nay HS dễ dàng tiếp cận và sử dụng các Gen AI cho mục đích học tập và giải trí. Do đó có thể dẫn đến tình trạng một số HS sẽ phụ thuộc vào Gen AI, thiếu kỹ năng tư duy độc lập và tự học. Để biết được tác động của Gen AI đến cảm xúc HS THPT, nhóm nghiên cứu thiết kế câu hỏi khảo sát theo mức độ đồng ý từ thấp đến cao: 1 - Rất không đồng ý, 2 - Không đồng ý, 3 – Bình thường, 4 – Đồng ý, 5 - Rất đồng ý.

Bảng 4. Tác động của Gen AI đến cảm xúc của học sinh

Tác động của Gen AI đến cảm xúc	Mức độ đồng ý					Tổng điểm	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
	1	2	3	4	5			
Tự tin và bớt lo lắng hơn khi trả lời câu hỏi.	7	12	168	152	55	394	3,34	0,936
Kích thích sự tìm tòi của tôi để hiểu kỹ hơn về một vấn đề mới.	5	22	120	184	80	411	3,48	0,985
Tạo điều kiện thuận lợi để tự học và tự khám phá kiến thức một cách dễ dàng.	6	8	105	216	95	430	3,64	0,965
Giúp tự tin hơn khi làm các bài tập Toán, Vật lý,… và thảo luận nhóm.	8	8	153	176	55	400	3,39	0,952
Cảm thấy được hỗ trợ khi gặp khó khăn trong học tập.	5	8	114	212	90	429	3,64	0,931
Cảm thấy thoải mái khi trao đổi với Gen AI hơn so với hỏi bạn bè, thầy cô.	12	30	165	124	25	356	3,02	0,987
Cảm thấy lo lắng khi phụ thuộc quá nhiều vào Gen AI.	18	44	144	96	30	332	2,81	1,086
Cảm thấy mất động lực do Gen AI cung cấp đáp án quá nhanh.	12	20	153	132	60	377	3,19	1,072
Cảm thấy hoang mang, lo lắng vì không biết kết quả Gen AI đưa ra có chính xác hay không.	10	20	123	152	95	400	3,39	1,117

(Nguồn: Tác giả phân tích dữ liệu)

Kết quả phân tích số liệu trong bảng 1, cho thấy việc sử dụng Gen AI có tác động đáng kể đến cảm xúc của HS THPT. Phần lớn HS đánh giá Gen AI mang lại những lợi ích nhất định trong quá trình học tập như: "tạo điều kiện thuận lợi để tự học và tự khám phá kiến thức" và "cảm thấy được hỗ trợ khi gặp khó khăn trong học tập" đều có điểm trung bình cao là 3,64. Yếu tố "kích thích sự tò mò để hiểu biết sâu hơn về vấn đề mới" cũng đạt mức khá có điểm trung bình là 3,48. Bên cạnh đó, HS bày tỏ sự "hoang mang, lo lắng về độ chính xác của kết quả do AI cung cấp" với điểm trung bình là 3,39; đồng thời hiện tượng "mất động lực học tập do AI cung cấp đáp án quá nhanh" cũng xuất hiện có điểm trung bình là 3,19. Đáng chú ý, yếu tố "lo lắng khi phụ thuộc quá nhiều vào Gen AI" tuy có điểm trung bình thấp hơn với điểm trung bình là 2,81 nhưng vẫn phản ánh một bộ phận HS đã nhận thức được nguy cơ lệ thuộc vào công nghệ. Việc HS "cảm thấy thoải mái khi trao đổi với Gen AI hơn so với bạn bè, thầy cô" có điểm trung bình là 3,02 cho thấy xu hướng dịch chuyển trong phương thức tương tác học tập. Điều này đặt ra vấn đề về khả năng suy giảm giao tiếp xã hội và sự gắn kết trong

môi trường học đường nếu lạm dụng công nghệ. Từ những phân tích trên cho thấy, tác động của Gen AI đến cảm xúc HS THPT đan xen giữa lợi ích và rủi ro.

Thực trạng tác động của Gen AI đến động lực học tập của học sinh trung học phổ thông

Để biết được tác động của Gen AI đến động lực học tập của HS THPT, nhóm nghiên cứu thiết kế câu hỏi khảo sát theo mức độ đồng ý từ thấp đến cao: 1 - Rất không đồng ý, 2 - Không đồng ý, 3 – Bình thường, 4 – Đồng ý, 5 - Rất đồng ý.

Bảng 5. Tác động của Gen AI đến động lực học tập của học sinh

Tác động đến động lực học tập	Mức độ đồng ý					Tổng điểm	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
	1	2	3	4	5			
Gen AI giúp tôi chủ động học tập các môn học hơn.	8	18	165	140	50	381	3,23	1,008
Tôi dành nhiều thời gian tự học hơn khi có Gen AI hỗ trợ.	8	20	150	160	50	388	3,29	0,979
Gen AI giúp tôi cố gắng hiểu bản chất vấn đề thay vì chỉ xem đáp án.	7	16	141	172	65	401	3,40	0,980
Tôi cảm thấy động lực học tập tăng lên khi được hướng dẫn cách sử dụng Gen AI đúng cách.	5	18	114	200	80	417	3,53	0,967

(Nguồn: Tác giả phân tích dữ liệu)

Dựa vào bảng số liệu trong Bảng 3 cho thấy, nội dung khảo sát "Gen AI giúp tôi chủ động học tập các môn học hơn" có điểm trung bình là 3,23 và độ lệch chuẩn là 1,008; cho thấy mức độ đồng ý ở mức trung bình – khá và có sự phân hóa trong ý kiến trả lời giữa các HS. Tương tự, nội dung "Tôi dành nhiều thời gian tự học hơn khi có Gen AI hỗ trợ" có điểm trung bình là 3,29 và và độ lệch chuẩn là 0,979; phản ánh xu hướng tích cực của Gen AI góp phần gia tăng thời lượng học tập ngoài giờ cho HS. Đáng chú ý, nội dung "Gen AI giúp tôi cố gắng hiểu bản chất vấn đề thay vì chỉ xem đáp án" có điểm trung bình là 3,40 và và độ lệch chuẩn là 0,980; cao hơn so với hai nội dung khảo sát trước. Kết quả này cho thấy một bộ phận HS sử dụng Gen AI như công cụ hỗ trợ tư duy, không chỉ dừng ở việc tìm kiếm kết quả cuối cùng. Nội dung khảo sát "Tôi cảm thấy động lực học tập tăng lên khi được hướng dẫn cách sử dụng Gen AI đúng cách" có điểm trung bình cao nhất là 3,53 và độ lệch chuẩn là 0,967. Kết quả này cho thấy vai trò hỗ trợ tích cực của Gen AI trong nâng cao động lực học tập khi HS được trang bị kỹ năng sử dụng phù hợp. Từ những kết quả phân tích trên, cho thấy Gen AI có tiềm năng góp phần nâng cao động lực học tập cho HS THPT, đặc biệt khi được sử dụng đúng cách.

Thực trạng tác động của Gen AI đến kết quả học tập của học sinh trung học phổ thông

Để biết được tác động của Gen AI đến kết quả học tập của HS THPT, nhóm nghiên cứu thiết kế câu hỏi khảo sát theo mức độ đồng ý từ thấp đến cao: 1 - Rất không đồng ý, 2 - Không đồng ý, 3 – Bình thường, 4 – Đồng ý, 5 - Rất đồng ý.

Bảng 6. Tác động của Gen AI đến kết quả học tập của học sinh

Tác động đến kết quả học tập học tập	Mức độ đồng ý					Tổng điểm	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
	1	2	3	4	5			
Gen AI giúp kết quả học tập các môn tự nhiên và môn xã hội của tôi tốt hơn.	5	12	180	148	50	395	3,35	0,871
Gen AI giúp tôi nâng cao được các kỹ năng và điểm số môn Ngoại ngữ.	5	14	171	152	55	397	3,36	0,893
Gen AI giúp tôi cải thiện được khả năng tự học ở nhà.	6	18	141	180	55	400	3,39	0,943
Gen AI giúp tôi cải thiện được điểm số trong các bài kiểm tra thường xuyên và kiểm tra học kỳ.	5	22	174	148	35	384	3,25	0,869

Tôi thấy có sự chênh lệch giữa kết quả bài tập làm ở nhà (có AI) và bài kiểm tra trên lớp (không AI).	12	28	168	124	25	357	2,03	1,017
Tôi lo lắng rằng nếu không dùng AI, tôi sẽ bị tụt lại so với các bạn khác trong lớp.	18	36	168	88	20	330	2,80	1,106

(Nguồn: Tác giả phân tích dữ liệu)

Các nội dung khảo sát đều có điểm trung bình dao động từ 3,25 đến 3,39. Cụ thể, nội dung khảo sát "Gen AI giúp tôi cải thiện được khả năng tự học ở nhà" đạt điểm trung bình cao nhất là 3,39; cho thấy công cụ này góp phần hỗ trợ HS trong việc củng cố kiến thức ngoài giờ học. Bên cạnh đó, nội dung "giúp nâng cao kỹ năng và điểm số môn Ngoại ngữ" có điểm trung bình là 3,36 và "giúp kết quả học tập các môn tự nhiên và xã hội tốt hơn" có điểm trung bình là 3,35 cũng phản ánh những lợi ích nhất định mà Gen AI mang lại trong học tập đa lĩnh vực. Tuy nhiên, nội dung "Gen AI giúp cải thiện điểm số trong các bài kiểm tra thường xuyên và kiểm tra học kỳ" có điểm trung bình thấp là 3,25; cho thấy tác động của Gen AI đến kết quả đánh giá chính thức chưa thật sự rõ rệt. Điều này có thể xuất phát từ việc các bài kiểm tra trên lớp thường không có sự hỗ trợ trực tiếp của AI, do đó hiệu quả học tập từ AI chưa được chuyển hóa hoàn toàn thành kết quả kiểm tra. Ngoài ra, yếu tố tâm lý "lo lắng nếu không sử dụng AI sẽ bị tụt lại so với bạn bè" có điểm trung bình là 2,80; cho thấy mức độ lo ngại chưa cao nhưng đã bắt đầu hình thành trong một bộ phận HS. Từ những phân tích trên có thể thấy, Gen AI có vai trò hỗ trợ tích cực trong việc cải thiện kết quả học tập, đặc biệt là trong tự học và phát triển kỹ năng của HS.

KẾT LUẬN

Nghiên cứu khẳng định Gen AI đang trở thành công cụ hỗ trợ học tập quan trọng đối với HS THPT. Kết quả khảo sát cho thấy Gen AI có tác động tích cực đến cảm xúc học tập, thúc đẩy động lực học tập và hỗ trợ cải thiện một số khía cạnh của kết quả học tập, đặc biệt là khả năng tự học. Tuy nhiên, bên cạnh các lợi ích, nghiên cứu cũng chỉ ra những rủi ro đáng chú ý như nguy cơ phụ thuộc công nghệ, suy giảm động lực nội tại nếu lạm dụng AI và những vấn đề liên quan đến tính trung thực học tập. Do đó, nhà trường cần xây dựng định hướng sử dụng Gen AI một cách có trách nhiệm, kết hợp giáo dục đạo đức số, tư duy phản biện và năng lực tự học cho HS. Từ kết quả nghiên cứu, bài báo gợi mở một số định hướng nghiên cứu tiếp theo như giải pháp sử dụng Gen AI hiệu quả trong học tập, trong đó chú trọng đến việc phát triển năng lực tự học, tư duy phản biện và kỹ năng số cho HS. Đồng thời, cần nghiên cứu các biện pháp giáo dục nhằm nâng cao nhận thức và đạo đức sử dụng AI, giúp HS sử dụng công nghệ một cách có trách nhiệm.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Chiu, T. K. F. (2023), "The impact of generative AI (Gen AI) on practices, policies and research direction in education: A case of ChatGPT and Midjourney", *Interactive Learning Environments*, pp. 1–17. DOI: https://doi.org/10.1080/10494820.2023.2253861

Essel, H. B., Vlachopoulos, D., Essuman, A. B., & Amankwa, J. O. (2024), "Chat GPT effects on cognitive skills of undergraduate students: Receiving instant response from AI-based conversational large language models (LLMs)", *Computers and Education: Artificial Intelligence*, *6*, pp. 100 - 198. DOI: https://doi.org/10.1016/j.caeai.2023.100198

Fauziyati, W. R. (2023), "Dampak penggunaan artificial intelligence (AI) dalam pembelajaran pendidikan agama Islam", *JRPP: Jurnal Review Pendidikan dan Pengajaran*, *6*(4), pp. 2180–2187. DOI: https://journal.universitaspahlawan.ac.id/index.php/jrpp/article/view/21623

Hiển, N. T., Phượng, T. T., và Thông, L. M. (2025), "The current state of artificial intelligence application in teaching and learning geography in high schools", *Vietnam Journal of Educational Sciences*, *7*, pp. 64–71. DOI: https://doi.org/10.15625/2615-8957/12510709

Hoang, D. V., Giang, D. T., Duy, L. T. C., Khoi, V. D., Minh, H. N., Tuan, N. M., và Dao, T. D. M. (2025), "The impacts of artificial intelligence (AI) on high school students' academic performance: Empirical evidence from a developing country", *Industry and Trade Journal*.

Labadze, L., Grigolia, M., & Machaidze, L. (2023), "Role of AI chatbots in education: Systematic literature review", *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, *20*(1), pp. 1–17. DOI: https://doi.org/10.1186/s41239-023-00426-1

Ngọc, L., & An, V. (2025), "AI education in high schools: International experiences and recommendations for Vietnam", *Vietnam Journal of Education*.

Nofamataro, Z. (2025), "Evaluating the impact of Gen AI in high school education (A critical review)", *Polygon: Jurnal Ilmu Komputer dan Ilmu Pengetahuan Alam*, 53–60. DOI: https://doi.org/10.62383/polygon.v3i3.296

Thanh, N. D., và Trang, N. T. T. (2025), "Using AI tools in student learning: A case study at FPT University", *Vietnam Journal of Educational Sciences*, *21*, pp. 34–41. DOI: https://doi.org/10.15625/2615-8957/12511105

Wang, J., & Fan, W. (2025), "The effect of ChatGPT on students' learning performance, learning perception, and higher-order thinking: Insights from a meta-analysis", *Humanities and Social Sciences Communications*, *12*. DOI: https://doi.org/10.1057/s41599-025-04787-y.